

نگاه سیدامیرعلی ناددی

صفحه گام دوم انقلاب کوششی است رسانه‌ای جهت تبیین و شرح بیانیه رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به مناسبت چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب و در هر شماره، فرازی از بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

قدم به قدم با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی (۳۳) - قسمت پایانی

حیات طیبه در مقابل زندگی غربی

۱. محکم کاری
وکیلیت در تولید چقدر مورد توجه است؟
چرا در دستکام‌های اناری ما کم است؟

۲. حلقه افراد در رسانه‌ها و اینترنت
چرا روزی آوردن برخی جوته‌ها به مولد معجز یاد چقدر مهم است؟

۳. الگوی رفتاری
چرا الگوهای صحیح در جامعه ما ضعیف است؟
چرا الگوهای غلط در جامعه ما قوی است؟

۴. کسب و کار
چگونه می‌توانیم در جامعه ما موفق شویم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۵. مصرف‌گرایی
چرا در مصرف‌گرایی ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۶. الگوی مصرف
چرا در الگوی مصرف ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۷. زندگی شهری
چرا در زندگی شهری ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۸. خلیقات فردی و اجتماعی
چرا در خلیقات فردی و اجتماعی ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۹. خانواده
چرا در خانواده ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۱۰. فکر و اندیشه
چرا در فکر و اندیشه ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۱۱. لباس و آرایش
چرا در لباس و آرایش ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۱۲. سبک زندگی
چرا در سبک زندگی ما مشکل داریم؟
چرا در تولید کسب و کار ما مشکل داریم؟

۲۸ سوال درباره سبک زندگی

آسیب‌شناسی سبک زندگی در بیانات رهبر انقلاب اسلامی

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.

سبک زندگی؛ عاملی برای تفوق علمی و افزایش قدرت نرم کشور

اگر بخواهیم در ادبیات نظری حاکم بر گفتمان امامین انقلاب اسلامی، به بررسی مفهوم سبک زندگی، آفت‌ها و پیامدها، زمینه‌های شکل‌گیری و راهکار مقابله با این پدیده بپردازیم، ناچاریم نسبت این پدیده اجتماعی - فرهنگی را با دشمن گفتمان انقلاب اسلامی و راهبردهای او مورد توجه قرار دهیم. همانطور که پیش‌تر اشاره شد، سبک زندگی غربی، ماحصل پدیده و فرهنگ مصرف‌گرایی است؛ فرهنگی که از نتایج شوم دوران مدرنیته است؛ فرهنگی که آثار سوء اقتصادی و اجتماعی در جهان ایجاد کرده است.

رهبر انقلاب اسلامی بر خلاف بسیاری افراد مسامحه‌کار در حوزه فرهنگ و نیز سادهداندیشان، پدیده مصرف‌گرایی و سبک زندگی حاصل از آن را یک اتفاق و تصادف در عرصه فرهنگی - اجتماعی نمی‌دانند و آن را ماحصل طراحی نظام سلطه معرفتی می‌کنند؛ «از این خطرناک‌تر، این است که سرشته همین تحولات منفی در سطح بین‌المللی، در دست کسانی باشد که آنها به وسیله این تحولات می‌خواهند اهداف خودشان را - که باز است یا زور - تأمین کنند و برای آنها چیزی به نام هویت ملت‌ها اصلاً ارزش ندارد... برای اینها آنچه مهم بوده، کسب قدرت سیاسی است که بتوانند در کشورها و دولت‌های اروپایی و غیره نفوذ کنند و قدرت سیاسی را در دست بگیرند و پول کسب کنند و این کمبانی‌ها، سرمایه‌های عظیم، کار تل‌ها و تراست‌ها را به وجود آورند. هدف این بوده است، آن وقت اگر اقتضای امر کرده است که اخلاق جنسی ملت‌ها را خراب کنند، سطح بین‌المللی، در دست کسانی باشد که آنها به وسیله این تحولات این کار را انجام می‌دادند، بی‌اعتنایی به هویت‌های ملی و میثاقی فرهنگی را در آنها ترویج کنند، این کار را می‌کنند. اینها اهداف کلان آنها بوده است که تصویر می‌کردند. آن وقت همیشه لشکری هم از امکانات فرهنگی و رسانه‌ای و روزنامه‌های فراوان و مسائل گوناگون تبلیغات در مشت اینها بوده است که اینها امروز بپوش بپوش دارد پخش می‌شود.»^(۱)

این سبک زندگی همچنین نتایج شوم اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی در قالب ابتذال، دشمنی با نهاد خانواده، افزایش سن ازدواج، زندگی با حیوانات و روابط نامشروع جنسی را به بار آورده است؛ روابط نامشروعی که در قالب‌هایی چون ازدواج سفید، همجنس‌گرایی، تغییر جنسیت و حتی اخیراً روابط جنسی با حیوانات، انسان را به

وجودی بسیار ذلیل‌تر از او قرار داده و جاهلیت و قصص قرآنی همچون قوم لوط و قوم عاد دچار کرده است، لذا در پس هر یک از زوایای مختلف بررسی این پدیده، باید منافع نظام سلطه از ایجاد و ترویج این سبک زندگی موکشف شود. برخی گروه‌های وابسته فکری و حتی سیاسی و رسانه‌های معاند انقلاب و اسلام، در کشور خودمان نیز تلاش می‌کنند این مصادیق را ترویج کنند. گرایش به جشن ولنتاین، توجه به جشن کریسمس، سگ‌رانی در معابر و اظهار دوستی با حیوانات، باستان‌گرایی ماسونی و اظهار گرایش به ادیان غیر اسلامی از جمله موارد این حرکت خردمندانه و وابسته است.

عوارض حاصل از این سبک زندگی در جوامع غربی از جوانب مختلف قابل ارزیابی است. در اینجا به مهم‌ترین عوارض این پدیده از جنبه اقتصادی، اجتماعی و فردی پرداخته می‌شود.

تبعات اجتماعی سبک زندگی غربی

پیش‌تر به فرهنگ توجه به مستمندان، همسایگان و هم‌نوعان در پرتو قناعت‌پیشگی و زهد یک انسان مسلمان اشاره شد. طبیعتاً نقطه مقابل این رفتار، سودجویی مستتر در فرهنگ مادی‌گرایانه غرب است. سودجویی که اولین نتیجه آن عدم توجه افراد توانمند جامعه به افراد فرودست و اقشار ضعیف است. در حالی‌که، استمرار و به‌بردگی اقتصادی در آوردن قشر ضعیف جامعه در پرتو اقتصاد لیبرال خودنمایی می‌کند. در این فرهنگ مادی، حتی کارهای خیر خواهانه نیز در قالب شوافه‌های سلبریتی‌ها، پروپاگاندای چهره‌های سیاسی و نهائینا جریانات فکری - فرهنگی و به‌منظور خودنمایی صورت گیرد. همچنین بعضی از این اقدامات خیر خواهانه به منظور معافیت‌های مالیاتی و منافع مالی مندرج در قوانین کشورهای غربی معنا پیدا می‌کند، البته این نوشتار وجود معافیت مالیاتی برای کارهای عام‌المنفعه را در نمی‌کند، ولی آنچه در فرهنگ مادی‌لیستی غربی ترویج می‌شود، انجام این اعمال صرفاً برای بهره‌برداری اقتصادی و بدون نیت الهی است.

همچنین فرهنگ مصرف‌گرایی به شدت منجر به نابرابری اقتصادی و اجتماعی هم در عرصه ملی و هم در عرصه جهانی می‌شود، به طوری که به علت مصرف بی‌بهره و غیر ضروری، منابع مشترک در کشورها به طرز فزاینده‌ای در دست اغنیای قرار گرفته و نبود فرهنگ تعاون و نوع‌دوستی نیز سبب محروم ماندن اقشار ضعیف از منابع در رقابت مصرف محدود می‌شود. «مصرف‌گرایی امروزه از جنبه‌های منفی و ضد اقتصادی مصرف است که با تغییر در الگوی مصرف یک کشور و تمایل به تجملات،

ریشه پرورده بود و از اهداف تهاجم فرهنگی می‌باشد.»^(۲) در عرصه جهانی نیز نظریات متعددی پیرامون توسعه‌گرایی (که استراتژی حال حاضر نظام لیبرال دموکراسی غربی برای تسری گفتمان اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خود در جهان است) و نقد تناقضات درونی به رشته تحریر در آمده است، زیرا نظریه پردازان توسعه کشورهای طرح می‌کنند و در این راستا کشورها را به توسعه یافته و توسعه‌ناپذیر می‌کنند و آن را به عنوان یک مدل جهانی برای همه کشورهای در حال توسعه تقسیم‌بندی می‌کنند، اما نظریه پردازان پاسوتوسعه، به ایراد نقدهای مهمی پیرامون این رویکرد غربی می‌پردازند: ادعای اصلی نظریه پاسوتوسعه این است که توسعه آنچنان که به طور مرسوم صورت‌تندی و پیگیری شده است، چارچوب توسعه مدرن پایدار نیست و گستره‌های از آثار مخرب بر انسان، جامعه و طبیعت را تولید و ایجاد می‌کند. وعده آن که یک سبک زندگی غربی با مصرف آنبوه، برای اکثریت مردم جهان قابل دستیابی است، یک سراب فریبنده است.»^(۳)

تبعات فردی سبک زندگی غربی

هویت شخصی افراد جامعه نیز دستخوش تغییرات جدی در سبک زندگی غربی و ترویج آن در کشورهای دیگر می‌شود: «دهه اخیر، سازه‌های اجتماعی که در بستر هویت معنا پیدا می‌کنند مثل طبقه، از بین رفته و جهت‌گیری‌های نظریه‌های اجتماعی به سمت پذیرش اهمیت فراینده سبک زندگی (حوزه مصرف) در شکل دادن به هویت شخصی و اجتماعی است و به عنوان موضوعی برای نظریه و پژوهش اجتماعی مطرح شده است.»^(۴)

از نگاه زیمل نیز این مقوله با عنوان تراژدی فرهنگی، سبب اثر پذیرفتن زندگی فرد از زندگی اجتماعی او می‌شود: «جوهر زیمل، جامعه‌شناس آلمانی قرن نوزدهم در همین راستا به دو اصطلاح «زندگی بیشتر» و «بیشتر از زندگی» اشاره می‌کند. وی با اشاره به دو مرحله از زندگی انسان مدرن، بیان می‌دارد که انسان سعی می‌کند زندگی اجتماعی خود را خلق کند، اما این شرایط ادامه پیدا می‌کند و در ادامه شرایط رخ می‌دهد که در آن، زندگی اجتماعی بر انسان احاطه یافته و او را تحت سیطره خویش می‌گیرد. در این صورت، شرایطی رقم خواهد خورد که بر آن اساس، زندگی انسان مدرن، که محصول اجتماعی خودی بوده است، بر وی غلبه یافته حیات مستقلی از زندگی او می‌یابد. وی از این شرایط با عنوان «تراژدی

فرهنگی نام می‌برد.»^(۵)

برخی اثرات نامناسب دیگر ترویج سبک زندگی غربی که از فرصت این نوشتار خارج است به صورت مختصر به این شرح است: - ایجاد تقلیل بین هویت ملی و دینی افراد جامعه به واسطه الگوگیری از دیدگاه‌های شرقی شانسانه و باستان‌گرایی‌های ماسونی که متأسفانه در کشور ما نیز توسط افرادی غافل و فریب‌خورده، در سال‌های اخیر در قالب کوروش‌پرستی و پادشاه‌پرستی دیده شده است.

- ایجاد نگاه پولوالیستی بین مسلمانان حاضر در جامعه اسلامی و گرایش به معنویت‌های کاذب، عرفان‌های نوظهور و حتی ارتداد مسلمانان و گرایش به ادیان دیگر.

- ضعیف کردن نگاه دشمن‌شناسانه در کشور و تخفیف نگاه جامعه نسبت به دشمن، به طوری که در تعریف رهبر معظم انقلاب از مفهوم سبک زندگی، به این مهم اشاره شد و نگاه به دشمن و رفتار با دشمن در میان احاد جامعه نیز در راستای مصادیق سبک زندگی ذکر گردید.^(۶)

رهبر معظم انقلاب اسلامی و مقوله سبک زندگی

از بررسی مجموعه دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب بر داشت می‌شود که ایشان اولاً سبک زندگی دینی و مقابله با سبک زندگی وارداتی بیگانه را ذیل حوزه فرهنگ و اجتماع و دارای اهمیت بسیار می‌دانند. ایشان سبک زندگی دینی و مقابله با سبک زندگی غربی را نیز سبکولاری، از وظایف حاکم می‌دانند و لذا مسئولیتی خطیر بر دوش مسئولان در این زمینه قائل هستند. از این رو مقوله سبک زندگی که اصله توسط نظام سلطه برای تغییر بافت و هویت فرهنگی - اجتماعی جامعه طراحی شده است، در طرف مقابل نیاز به مدیریت از سوی مسئولان حکومت اسلامی برای سوق دادن جامعه به سمت حیات طیبه دارد: «گاهی شنیدیم می‌شود کسانی در گوشه‌وکنار وقتی صحبت از هدایت و راهنمایی و بیان حقایق دینی و مانند اینها می‌شود، می‌گویند آقا، مگر ما موظفیم مردم را به بهشت برسانیم؟ خوب بله، بله، همین است. فرق حاکم اسلامی با حکام دیگر در همین است: حاکم اسلامی می‌خواهد کاری کند که مردم به بهشت برسند، اما اینجانب بحث زور و فشار و تحمیل نیست، بحث کمک کردن است. فطرت انسان‌ها متمایل به سعادت است، ما باید راه را باز کنیم، ما باید کار را تسهیل کنیم برای مردم تا بتوانند خودشان را به بهشت برسانند، این وظیفه ماست، این کاری است که امیرالمؤمنین (ع) بار

آن را بر دوش خود گرفته است و احساس وظیفه می‌کند که مردم را به بهشت برساند.»^(۷) هر چند در نهایت سعادت اخروی افراد در گرو اعمال و رفتار و نیت درونی آنهاست و لذا کسی را به زور نمی‌شود به بهشت یا جهنم برد، ولی ایشان ایجاد راهی هموار برای سعادت را که همان طراحی بستر اجتماعی مناسب است، وظیفه مسئولان می‌دانند.

ایشان در حکم انتصاب رئیس جدید سازمان تبلیغات اسلامی نیز ضمن اشاره مستقیم به سبک زندگی اسلامی، به این مسئله اشاره دارند: «سالت دیگر این سازمان [سازمان تبلیغات اسلامی] ارد و مقابله هوشمندانه با تهاجمات فکری و فرهنگی و تبلیغی و رسانه‌ای دشمنان دین و انقلاب و کشور است. دشمنانی که نه امروز بلکه از چند دهه پیش، هویت و شخصیت و باور و رفتار و سبک زندگی اسلامی - ایرانی مردم خصوصاً جوانان را هدف قرار داده و با شیوه‌ها و ابزارهای متکی به فناوری‌های ارتباطی و رسانه‌ای اعم از هنر و سینما و فضای مجازی و غیره، در صدد تهی کردن انقلاب از عقبه دینی و ایمانی و مردمی آن می‌باشند.»^(۸) سنایر بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در حوزه‌هایی همچون مدیریت فرهنگی نیز در این راستا ارزیابی می‌شود.

اما جنبه دیگر اهمیت سبک زندگی، ایجاد تفوق و قدرت برای کشور است. چنانچه دشمنان اسلام و حتی به عبارت بهتر دشمنان بشریت، با ترویج سبک زندگی باطل خود، سایر ابعاد سلطه‌گری خود را نیز برتری داده‌اند. «دنیای غرب به برکت دانش خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت ۲۰۰ ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیان‌های اخلاقی و اعتقادی، با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب‌مانده از کاروان علم، اختیار سیاست و اقتصاد آنها را به دست گیرد.»^(۹)

اما رهبر معظم انقلاب به سوءاستفاده از علم و قدرت حاصل شده از قبل آن مثل غرب، توصیه نمی‌کنند، ولی جوشاندن چشمه علم و دانش در میان جوانان و استعدادها و کشورهای و ایجاد قدرت برتر و البته سالم برای کشور که یکی از نتایج آن الگوسازی برای کشور اسلامی‌مان در راستای نیل به تمدن نوین اسلامی است را ضروری می‌دانند. «ما به سوءاستفاده از دانش مانند آنچه غرب کرد، توصیه نمی‌کنیم، اما مؤکداً به نیاز کشور به جوشاندن چشمه دانش در میان خود اصرار می‌ورزیم.»^(۱۰)

بنی نوشتار در روزنامه موجود است.

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.

پس از آنکه به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی رسیدیم، در این شماره، ۲۸ سوال درباره سبک زندگی را مطرح می‌کنیم. این سوالات بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تنظیم شده است.